

Motion till riksdagen 2021/22:4502

av Elisabeth Svantesson m.fl. (M)

med anledning av prop. 2021/22:135 Idéburen välfärd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2021/22:135 Idéburen välfärd.

Motivering

Regeringen föreslår i den aktuella propositionen att upphandlande myndigheter ges möjlighet att reservera rätten att delta i upphandlingar av vissa välfärdstjänster till idéburna organisationer och att en bestämmelse införs i lagen (2008:962) om valfrihetssystem som gör det möjligt för upphandlande myndigheter att i samma utsträckning reservera rätten att få delta i ett valfrihetssystem till idéburna organisationer.

För Moderaterna är det viktigt att värna den fria etableringsrätten inom välfärdens verksamheter. Idéburna verksamheter inom välfärden spelar en mycket viktig roll och tillför stora värden för samhället och enskilda individer. Svensk välfärd hade varit avsevärt sämre om det inte var för den mångfald av idéburna verksamheter som återfinns runt om i vårt land i dag. En mängd verksamheter och viktiga funktioner i svensk välfärd skulle knappt existera utan ideella aktörer.

En helt avgörande del i att underlätta valfrihet och mångfald inom vård, utbildning och socialtjänst handlar om att säkerställa att det råder konkurrensneutralitet mellan olika aktörer. Detta stärker förutsättningarna till fler alternativa driftsformer inom hela välfärden.

Ett ensidigt gynnande av en viss driftsform genom det system som regeringen föreslår i propositionen leder dock i förlängningen till minskad valfrihet, ojämlika konkurrensvillkor och ineffektivare användning av resurser.

Vägen till att utveckla och förbättra svensk välfärd kan inte gå genom att begränsa en betydande andel av de aktörer som erbjuder tjänsterna. En större konkurrens har ett egenvärde i sig och bidrar till att tjänster och tillgänglighet inom välfärdens olika

sektorer utvecklas och blir bättre. Välfärden blir sämre om patienter och brukare förhindras att välja privata alternativ.

I propositionen saknas fullgod argumentation kring hur välfärden över huvud taget blir bättre i någon form – genom förbättrad kvalitet, tillgänglighet eller brukarmakt – med de förslag som regeringen önskar genomföra. Mer genomgående analyser kring vilka risker och problem de nya regleringarna skulle kunna medföra saknas också. Det är uppenbart att regeringens ideologiska strävan att begränsa privata företag inom välfärdsverksamheter trumfar ambitionen att eftersträva förbättrad kvalitet och tillgänglighet i vår gemensamma välfärd.

Ett antal remissinsatser, däribland Konkurrensverket och Kommerskollegium, framhåller i sina remissvar att de föreslagna regleringarna i propositionen riskerar att strida mot EU-rätten. Konkurrensverket anser att förslaget inte kan läggas till grund för lagstiftning.

Det finns skäl för politiken att analysera närmare hur olika hinder för idéburna aktörer att verka inom välfärden kan reduceras, och hur deras villkor kan förbättras. Det är dock av största vikt att det inte skapar snedvridning av konkurrensen, försämrad kvalitet och minskad valfrihet.

Med anledning av ovanstående anser Moderaterna att regeringens proposition bör avslås.

Elisabeth Svantesson (M)

Edward Riedl (M)

Jan Ericson (M)

Boriana Åberg (M)

Sofia Westergren (M)